

Należytość pocztowa opłacona ryczałtem.

Rok II.

Nowogródek, poniedziałek 22 października 1918 r.

ZDZIE NOWOGRÓDZKIE

DZIENNIK POSWIĘCONY SPRAWOM ZIEMI NOWOGRÓDZKIEJ.

Adres Redakcji i Administracji: NOWOGRÓDEK, ul. 3-go maja, Nr. 1. — Telefony 75 i 100.

REDAKCJA CZYNNA CODZIENNIE
z wyjątkiem świąt od g. 11 rano do g. 2 w nocy.
CENA PRENUMERATY: miesięcznie 3.00
z odnośnieniem do domu 3.00

CENA OGŁOSZEŃ: przed tekstem 30 gr. w tekście (przed kłódką) 40 gr., za tekstem 15 gr. za millimetr jednoszpaltowy, drobne za wyraz 10 gr., połady i prace poszukiwane po 5 gr. za wyraz.
Fantazyjne i tabele o 50% drożej.

NIE WSTYDZMY SIĘ WŁASNEJ PRACY

Wśród wielu zagadnień naszego życia gospodarczego wysuwa się, bodaj że na plan pierwszy, sprawa aktywności naszego bilansu handlowego. Należy zaznaczyć, że sprawa ta nie jest tak prostą i rozwiązaniem jej leży częstokroć poza wpływami naszej ingerencji. Skomplikuje się zaś jeszcze bardziej, że Polska jako państwo młode i wskutek wojny zniszczone musi, ażeby podnieść swą produktywność, czynić olbrzymie inwestycje, których własna wytwórczość pokryć nie jest w stanie. Nie można więc zamykać granicy przed importem potrzebnych maszyn i artykułów, które służą do podniesienia gospodarczego kraju, gdyż w ten sposób wstrzymalibyśmy proces rozwoju państwa. Z drugiej zaś strony wzrost eksportu tylko w części zależy od nas samych, w większym zaś stopniu jest on zawisły od ogólnej koniunktury światowej. Jakkolwiek więc przez racjonalną organizację eksportu możemy znacznie podnieść jego wydajność to jednak w głównej mierze jest on zawisły od pojemności rynków światowych.

Jeśli tedy dla zrównoważenia naszego bilansu handlowego nie możemy w krótkim czasie zwiększyć naszego eksportu musi baczna uwaga zwrócić na pozycje naszego importu. Ograniczenie jednak mechaniczne importu, przy pomocy bądź to zwiększonych stawek celnych, bądź też zakazów przywozu na pewne artykuły, jest bronią obosieczną. Wywołać może podobne represje państw zainteresowanych w stosunku do towarów przywoznych z Polski, co w rezultacie zmniejszyłoby cyfry wywozu i przywozu, jednak niespowodowałoby obniżenia różnicy między przywozem a wywozem.

Uwagę naszą musimy zwrócić na import tych artykułów, które bez szkody dla gospodarstwa społecznego mogą być zastąpione przez wyroby krajowe i to bez uciekania się do sztucznych zakazów, czy cel ochronnych.

W tej mierze wszczęta akcja przez czynniki społeczne, zmierzająca do propagandy wytwórczości polskiej i ograniczenia importu obcych towarów, winna przynieść pożądane rezultaty. Akcją tę prowadzić należy

jednak planowo. Musimy zaznaczyć, że społeczeństwo polskie z natury swej ofiarne gotowe jest stanąć w każdej chwili do tej akcji jednakże musi wiedzieć na pewno, że towar, który nabywa jest pochodzenia polskiego. Musi wiedzieć, gdyż często nie wie — jakiego pochodzenia nabywa towary.

W handlu bowiem znajduje się cała masa artykułów przemysłowych, na których brak o znaczonej firmy, a często z napisami różno języcznymi starającymi się zatrzeć wzgl. ukryć pochodzenie towaru. W takim wypadku, gdy nie ma firmy wyrobliwej, kupujący nie wie czy kupuje tandetę krajową czy zagraniczną. Zapytany, kupiec o pochodzenie towaru przeważnie nie udzieli należytej odpowiedzi.

Przystępując więc do akcji propagandy wytwórczości polskiej należy domagać się aby towary pochodzenia polskiego nosły odpowiedni stempel, pozwalający je odróżnić od innych.

Wówczas dopiero akcja propagandy może przynieść pożądane rezultaty.

Dotychczas bowiem wiele wyrobów przemysłu krajowego ukrywa się pod obcą marką, często zaś reklamowane są jako towary pochodzenia zagranicznego i tem chętniej kupowane. Należy wreszcie zerwać z tym systemem oszukiwania się wzajemnego — a przedewszystkiem przestańmy wstydzić się własnej pracy.

Organizacja handlu polskiego wykazuje bardzo poważne braki wskutek czego przynosi poważne szkody przemysłowi polskiemu, obniżając wartość jego wyrobów w oczach kupującej publiczności. Rzucone hasło propagandy wyrobów polskich winno te braki usunąć.

Narady o uregulowaniu długów

PRARYŻ, 21.X. Szereg dzienników donosi dziś, że komisja rzeczoznawców w sprawie uregulowania długów międzysojusznicznych, spłat reparacyjnych oraz niemieckich gwarancji, zbierze się 15 grudnia r. b. Tymczasem agencja Havasa zaprzecza, jakoby na wczorajszej konferencji uchwalono ostateczny termin.

NOWY JORK, 21.X. „New York Herald”, organ germand-

Komunikat półrządowy niemiecki w sprawie rokowań

BERLIN, 21.X. Wczoraj wydany został komunikat półrządowy w sprawie przesilenia w rokowaniach handlowych polsko-niemieckich o treści następującej: „W związku z wczorajszą decyzją gabinetu Rzeszy w sprawie rokowań polsko-niemieckich otrzymała delegacja niemiecka polecenie powrotu do Berlina, przy czym została wyraźnie podkreślone, że krok ten nie jest uważany przez Niemcy, jako zerwanie lecz tylko, jako zawieszenie rokowań, mające na celu dalsze wyjaśnienie kwestyj, będących przedmiotem dyskusji. Gabinet Rzeszy w najbliższej przyszłości będzie się ponownie zajmował sprawą rokowań i gdy wówczas przewodniczący delegacji spotkają się ponownie, to od Polski zależy będzie czy i w jaki sposób dalsze prowadzenie rokowań będzie możliwe. Jeżeli strona polska przedstawi obecnie sprawę w ten sposób, jak

gdyby winę za powstałe trudności spowodowane były przez Niemcy, to należy podkreślić okazywał wiele ustępliwości, idące aż do ostateczności, podczas gdy ze strony polskiej nie można stwierdzić najmniejszych nawet ustępstw wzajemnych.

Interesującą pozątem rzeczą jest, że Polska kilkakrotnie w toku rokowań wysuwała niezwykłe żądanie ogłoszenia dotychczasowej wymiany not. Niemcy nie potrzebują obawiać się jawności, jest jednakże rzeczą jasną, że publikacja taka nie przyniosłaby pożytku dla rokowań tak trudnych, jak rokowania o charakterze handlowym i do tego z polską stroną. Żądanie Polski tembardziej potęguje w kołach niemieckich przekonanie, że poza stanowiskiem Polski, tkwiącymi nietykko względów gospodarczych, handlowo-politycznych, lecz także względów ogólnopolitycznych.

Dalsze ofiary katastrofy w Pradze

PRAGA, 21.X. W przeciągu ostatnich dni znaleziono na miejscu katastrofy budowlanej zwłoki dwu dalszych ofiar, takie że dotychczasowa liczba wynosi 48 osób. Silny odór, który unosi się nad miejscem katastrofy wskazuje, że znajdują się tam jeszcze dalsze ofiary.

Dwa sąsiednie budynki z powodu grzącego im niebezpieczeństwa zawalenia, zostały podparte palami. Architekt Mondel, który prowadził budowę, znajduje się jeszcze w więzieniu. Mondel, austriacki poddany, jest w pierwszej linii odpowiedzialny za katastrofę, do niego bowiem należały ogólne prace betonowe budynku. Jest on inżynierem firmy „Morawetz i Pracek”.

W chwili katastrofy znajdował się Mondel na budowie, ale zdołał się jeszcze na czas uratować. Udał się on następnie do swego mieszkania, gdzie napisał listy pożegnalne, zabrał ze sobą rewolwer i udał się na cmentarz, by tam popełnić samobójstwo. Jego zachowanie jednak zwróciło uwagę strażnika na cmentarzu, który wezwał policję.

Od tej pory znajduje się Mondel w ostatnim ślepieniu.

Do serji skandalu budowlanych w Pradze, przybył jeszcze jeden. Wyjsza liczba Obračunowa wybudowała zeszłego roku kosztem wielu milionów nowym budynku przy ul. Stefana dwa piętra. Obecnie pokazują się na domu wielkie rysy i pęknięcia. Okazało się, że stare mury nie są zdolne wytrzymać ciężaru dwóch nowych pięter. Miejski urząd budowlany zarządził wczoraj opróżnienie całego budynku w przeciągu 24 godzin. Budynek, który miasto kosztowało tyle milionów, zostanie zburzony.

Co inni piszą?

Szereg pism warszawskich w artykułach wstępnych omawiających nadchodzące święto 10-cio lecia niepodległości wspomina te chwile, które poprzedziły przełom listopadowy. „Kurier Poranny” daje krótki rys wypadków październikowych 1918 r., nastroje społeczeństwa, podkreślając rolę Rady Regencyjnej, która istniała jedynie dzięki poparciu Niemców. Stosunek społeczeństwa do do R. R. staje się wrogim, aż wreszcie, powołany w dniu 23. X 1919 r. gabinet Świeżyńskiego zrozumiał położenie i

„dn. 3 listopada urządził zamach stanu przeciwko Radzie Regencyjnej”.

Uległ on jednak dekretowi dymisyjnemu, powiększając hałas i zamieszanie w kraju.

„Znikają ostatnie węzły spójności pomiędzy znikomymi cienia-

mi władzy państwowej i społeczeństwem. Nad jakim takim porządkiem publicznym panuje już tylko bagnet niemiecki, którego sprzymierzeńcem jest w oczach mas Rada Regencyjna i jej agendy.

Czał się widmo anarchji, przeciwko któremu nie widać zapory w żadnym z obozów politycznej myśli polskiej”.

W takich to warunkach budował Państwo Marszałek Piłsudski.

Szeregim kolejnych etapów zrzucały poszczególne dzielnice jarzma niewoli. Małopolska 27 października, Lublin w pierwszych dniach listopada, Poznańskie w półtora miesiąca, a Wilenszczyzna w jeszcze za trzy miesiące miały uwolnić się z pod obcej przemoży, jednak dzień 11 listopada staje się oficjalnym świętem niedodległości dla całej Polski.

Podkreśla to „Rzeczpospolita” — „W tej wielkiej ilości różnych dat, w których dla poszczególnych części Polski przypadać będą 10-lecia ich faktycznej niepodległości, dzień 11 listopada upamiętnia (rozpoczęcie już poprzedniego wieczoru) rozbrojenie Niemców w Warszawie, z którym połączył się powrót z Magdeburga Józefa Piłsudskiego, pierwszego zwierzchnika Państwa Polskiego. Jako rocznica uwolnienia stolicy 11-ty listopada wysuwa się oczywiście poprzednie analogiczne rocznice miejscowe”.

„Głos Prawdy” pisze o atakach prasy niemieckiej z powodu budowy portu w Gdyni, który ma rzekomo poderwać, a następnie zniszczyć gospodarstwo Gdańsk. A przecież:

„Ci, co, gdy mieli w swych granicach Gdańsk, pomiatli nim i zaniebawiali go na całej linii, szczęście dnia kapitałów i zachodów, teraz stali się serdecznymi przyjaciółmi Wolnego Miasta. Podupałat Gdańsk, gdy należał do Prus, spadała liczba jego ludności, zmniejszały się jego obroty handlowe.

Niemcy traktowali Gdańsk jako punkt militarny, wypadowy, a nie jako port handlowy, gdyż „fortyfikacji Szczecina, popierał Królewskie taryfami, frachtami, — a w Gdańsku lokowali... żołnierzy.

Obecnie zaś, w kollaracji z Polską, wspaniale rozwija się Wolne Miasto. Obrót towarowy wzrasta w porównaniu z okresem przed wojną aż czterokrotnie, zwiększa się z roku na rok liczba wylazłych linii okrętowych, pomnaża ilość bander, które do portu zawijają.

Jednak „serdecznej opiekunie” nie widzą tego, bo im to wygodnie i podnoszą

„krzyk, że Polska krzywdzi Gdańsk, że Gdynia zabiera mu ładunki najbardziej intratne. Wolno było Niemcom popierać inne porty, niż Gdańsk; nam tego zaś nie wolno, my musimy poprzestać wyłącznie na Gdańsku, mimo, że tamtejszy ruch okrętowy wzrósł już tak czterokrotnie i mimo, że jego urzędzenie są nam już niewystarczające”.

Sztuka a polityka ("Napoleon IV-y., -dramat historyczny Naurycego Rostanda).

Paryz, w październiku 1928 r. Paryz teatralny ma sensację — sensację nietytułową, ale... Paryz teatralny ma sensację — sensację nietytułową, ale...

mezczeńskiego Joanny d'Arc i w potwornej pustce wyspy Świętej Heleny, rycho i bezapelacyjnie przydziła go! wieść, roznuwając wokół niej gęste niedomowienia legendy: Napoleon IV-ty zginął za sprawą Anglii — fatum, które dokonało się w drobnej utarczce z Zulusami, była wola królowej Wiktorji.

Wypadła z samolotu, przelatującego nad szczytem Jungfrau

BERLIN, 21. X. Z Zurichu cern Aletsch, obejrzał się ku donoszą, że w piątek wydarzyła się na szczycie Jungfrau nie...

Zatonięcie pociągu towarowego w bagnie

PARYZ, 21. X. Z Tunisu do noszą, że w powódź długotrwałych deszczów, zniszczony został naspok kolejowy na długość 3 kilometrów, wskutek czego wykoleił się pociąg towarowy.

Nie kupuj towarów zagranicznych

Ś. p. Józef Łukaszewicz W dniu 20 b. m. zmarł w Wilnie ogólnie szanowany za prawości, charakter i zasługi położone na polu walk o Niepodległość "Najjaśniejszej Rzeczypospolitej, profesor geologii Uniwersytetu Stefana Batorego ś. p. Józef Łukaszewicz.

W dniu 20 b. m. zmarł w Wilnie ogólnie szanowany za prawości, charakter i zasługi położone na polu walk o Niepodległość "Najjaśniejszej Rzeczypospolitej, profesor geologii Uniwersytetu Stefana Batorego ś. p. Józef Łukaszewicz.

Zjazd ociemniałych inwalidów

KRAKÓW, 21. X. Odbył się walny zjazd ociemniałych inwalidów wojennych zgrupowanych w związku "Spójnia", na którym zebrani domagali się rewizji Ustawy o inwalidach, koncesyj i żłazek kolejowych.

Na 4-le partyjnym

KATOWICE, 21. X. Dnia odbyło się tu zebranie Związku Legionistów na którym dotychczasowy prezes Związku sędzia dr. Ziolkiewicz złożył mandat, za względu na swój stosunek do P. P. S. na G. Śląsku, którego jest wybitnym działaczem.

Organizowanie Izby Przemysłowo-Handlowej w Wilnie

Onegdaj wyjechała do Warszawy delegacja kupców i przemysłowców m. Wilna w osobach b. ministra komunikacji, a przyszłego dyrektora Izby Handlowo-Przemysłowej w Wilnie inż. Romekiewicz, prezesa Związku kupców chłedszjan p. Rucńskiego oraz przedstawicieli kupiectwa żydowskiego S. Trockiego i M. Tauba. Delegacja ta omówi w Warszawie dalsze kontynuowanie prac organizacyjnych w sprawie wyborów do Izby Przemysłowo-Handlowej w Wilnie.

Wiadomości sportowe

W Warszawie odbył się bieg kolarski na 25 km. Pierwsze miejsce zdobył Glowacki (A. K. S.), drugie Michalak (Legja). W Łodzi rozegrano mecze koszykowi o mistrzostwo Polski. I-sze miejsce zajęła 13 drużyna harcerska z Poznania, II-gie — "Warsowia" z Warszawy i III-cie — "Tryumf" z Łodzi.

Co słychać nowego?

22 Poniedziałek Dziś: Korduli Jutro: Seweryna Wschód słońca: 6.02 Zchód: 4.06 Długość dnia 10 godzin 04 min.

Ceny chleba i mięsa

Chleb razowy 35 gr. za kg. Chleb szatynowy 45 gr. kg. Chleb ptylowy 70, 54 gr. kg. Mięso wołowe 1.80 gr. za kg. Mięso woł. koszerne 2.25 gr. za kg.

Zjazd Starostów woj. nowogrodzkiego

Na dzień 30 października b. r. projektowany jest zjazd starostów wszystkich powiatów województwa nowogrodzkiego.

Przygotowania do Święta Dziesięciolecia Niepodległości Polski

Wiadomości nadchodzące ze wszystkich powiatów świadczą, że wszystkie komitety powiatowe pracują energicznie, przygotowując się do godnego uczczenia rocznicy dziesięciolecia niepodległości Polski.

Nowe kino w Nowogrodzie

W nowo wybudowanym gmachu teatru miejskiego prowadzone są obecnie prace instalacyjne centralnego ogrzewania, tak, że w najbliższym czasie sala teatru będzie zupełnie wykończona. Oczywiście koszty związane z budową, jak i z urządzeniem sali, muszą znaleźć pokrycie z dochodu z wynajmu sali.

Ill-ci Zjazd Nauczycielstwa Szk. P. w Nowogrodzie

W dniach 28 i 29 października 1928 r. odbędzie się w gmachu Teatru Miejskiego w Nowogrodzie Ill-ci Zjazd Nauczycielstwa Szkół Powszechnych powiatu Nowogrodzkiego.

Nasz chleb powszedni

W związku z ostatnim rozporządzeniem rządu o obowiązkowym przemiale żyta na mąkę niżej 70% oraz zakazem wywiezienia pszenno-żytniej, zwiększono się do jednego z wybitnych fachowców z prośbą o wyrażenie opinii, czy powzięsze rozporządzenia są dla ogółu konsumentów korzystne.

Organizacja Związku Rezerwistów i b. Wojskowych

W dn. 17 b. m. odbyło się w Stolpcach posiedzenie Prezydium Powiat. Komit. Obchodu Dziesięciolecia Niepodległości Państwa.

Występ gościnny stołpeckiego kwartetu muzycznego w Nieświeżu

Stołpecki kwartet muzyczny w składzie: Br. Ginsbergowej, St. Martyki, Sztetkera i Tenika, gotuje się do występu gościnnego w Nieświeżu na dzień 21 października r. b.

Drobiazgi naukowe

Niewielu, nawet starych myślowych mogłoby na to pytanie odpowiedzieć, dlaczego to niedziwiedź może przespac zimą.

Przed rocznicą Dziesięciolecia Niepodległości Państwa

W dni 17 b. m. odbyło się w Stolpcach posiedzenie Prezydium Powiat. Komit. Obchodu Dziesięciolecia Niepodległości Państwa.

Organizacja Związku Rezerwistów i b. Wojskowych

W dn. 18 b. m. odbyło się w Stolpcach pierwsze organizacyjno-informacyjne zebranie do utworzenia Związku Rezerwistów i byłych wojskowych, na którym wyłoniono komitet organizacyjny w składzie: Br. Jerzego Gorzkowskiego, Wacława Kamińskiego, K. Stoniewskiego i A. Siwocho.

Występ gościnny stołpeckiego kwartetu muzycznego w Nieświeżu

Stołpecki kwartet muzyczny w składzie: Br. Ginsbergowej, St. Martyki, Sztetkera i Tenika, gotuje się do występu gościnnego w Nieświeżu na dzień 21 października r. b.

Drobiazgi naukowe

Niewielu, nawet starych myślowych mogłoby na to pytanie odpowiedzieć, dlaczego to niedziwiedź może przespac zimą.

Przed rocznicą Dziesięciolecia Niepodległości Państwa

W dni 17 b. m. odbyło się w Stolpcach posiedzenie Prezydium Powiat. Komit. Obchodu Dziesięciolecia Niepodległości Państwa.

Organizacja Związku Rezerwistów i b. Wojskowych

W dn. 18 b. m. odbyło się w Stolpcach pierwsze organizacyjno-informacyjne zebranie do utworzenia Związku Rezerwistów i byłych wojskowych, na którym wyłoniono komitet organizacyjny w składzie: Br. Jerzego Gorzkowskiego, Wacława Kamińskiego, K. Stoniewskiego i A. Siwocho.

Występ gościnny stołpeckiego kwartetu muzycznego w Nieświeżu

Stołpecki kwartet muzyczny w składzie: Br. Ginsbergowej, St. Martyki, Sztetkera i Tenika, gotuje się do występu gościnnego w Nieświeżu na dzień 21 października r. b.

Drobiazgi naukowe

Niewielu, nawet starych myślowych mogłoby na to pytanie odpowiedzieć, dlaczego to niedziwiedź może przespac zimą.

Przed rocznicą Dziesięciolecia Niepodległości Państwa

W dni 17 b. m. odbyło się w Stolpcach posiedzenie Prezydium Powiat. Komit. Obchodu Dziesięciolecia Niepodległości Państwa.

Organizacja Związku Rezerwistów i b. Wojskowych

W dn. 18 b. m. odbyło się w Stolpcach pierwsze organizacyjno-informacyjne zebranie do utworzenia Związku Rezerwistów i byłych wojskowych, na którym wyłoniono komitet organizacyjny w składzie: Br. Jerzego Gorzkowskiego, Wacława Kamińskiego, K. Stoniewskiego i A. Siwocho.

Występ gościnny stołpeckiego kwartetu muzycznego w Nieświeżu

Stołpecki kwartet muzyczny w składzie: Br. Ginsbergowej, St. Martyki, Sztetkera i Tenika, gotuje się do występu gościnnego w Nieświeżu na dzień 21 października r. b.

Drobiazgi naukowe

Niewielu, nawet starych myślowych mogłoby na to pytanie odpowiedzieć, dlaczego to niedziwiedź może przespac zimą.

Przed rocznicą Dziesięciolecia Niepodległości Państwa

W dni 17 b. m. odbyło się w Stolpcach posiedzenie Prezydium Powiat. Komit. Obchodu Dziesięciolecia Niepodległości Państwa.

Organizacja Związku Rezerwistów i b. Wojskowych

W dn. 18 b. m. odbyło się w Stolpcach pierwsze organizacyjno-informacyjne zebranie do utworzenia Związku Rezerwistów i byłych wojskowych, na którym wyłoniono komitet organizacyjny w składzie: Br. Jerzego Gorzkowskiego, Wacława Kamińskiego, K. Stoniewskiego i A. Siwocho.

Występ gościnny stołpeckiego kwartetu muzycznego w Nieświeżu

Stołpecki kwartet muzyczny w składzie: Br. Ginsbergowej, St. Martyki, Sztetkera i Tenika, gotuje się do występu gościnnego w Nieświeżu na dzień 21 października r. b.

Drobiazgi naukowe

Niewielu, nawet starych myślowych mogłoby na to pytanie odpowiedzieć, dlaczego to niedziwiedź może przespac zimą.

Przedruk wzbroniony. Książę Michał Putiatin.

KREW I KLEJNOTY

Carowa lubia ogromnie drogie kamienie — nie tyle, by się nimi popisywać, ale dla nich samych, dla ich "osobowości", sądzą bowiem że kamienie, jak i ludzie, posiadają również dusze.

Trzy brylanty carowej i Rasputin

Carowa lubia ogromnie drogie kamienie — nie tyle, by się nimi popisywać, ale dla nich samych, dla ich "osobowości", sądzą bowiem że kamienie, jak i ludzie, posiadają również dusze.

Trzy brylanty carowej i Rasputin

Carowa lubia ogromnie drogie kamienie — nie tyle, by się nimi popisywać, ale dla nich samych, dla ich "osobowości", sądzą bowiem że kamienie, jak i ludzie, posiadają również dusze.

Trzy brylanty carowej i Rasputin

Carowa lubia ogromnie drogie kamienie — nie tyle, by się nimi popisywać, ale dla nich samych, dla ich "osobowości", sądzą bowiem że kamienie, jak i ludzie, posiadają również dusze.

Trzy brylanty carowej i Rasputin

Carowa lubia ogromnie drogie kamienie — nie tyle, by się nimi popisywać, ale dla nich samych, dla ich "osobowości", sądzą bowiem że kamienie, jak i ludzie, posiadają również dusze.

Trzy brylanty carowej i Rasputin

Carowa lubia ogromnie drogie kamienie — nie tyle, by się nimi popisywać, ale dla nich samych, dla ich "osobowości", sądzą bowiem że kamienie, jak i ludzie, posiadają również dusze.

Carowa była zachwycona i poleciała mi zrobić z nich wisiorki. Nosila je jednak rzadko.

Carowa była zachwycona i poleciała mi zrobić z nich wisiorki. Nosila je jednak rzadko.

Carowa była zachwycona i poleciała mi zrobić z nich wisiorki. Nosila je jednak rzadko.

Carowa była zachwycona i poleciała mi zrobić z nich wisiorki. Nosila je jednak rzadko.

Carowa była zachwycona i poleciała mi zrobić z nich wisiorki. Nosila je jednak rzadko.

Carowa była zachwycona i poleciała mi zrobić z nich wisiorki. Nosila je jednak rzadko.

